

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15015524	CPR Plurilingüe Vilas Alborada	Santiago de Compostela	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación primaria	Ciencias Sociais	6º Pri.	2	70

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	4
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	13
4.2. Materiais e recursos didácticos	14
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	15
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	15
6. Medidas de atención á diversidade	16
7.1. Concreción dos elementos transversais	19
7.2. Actividades complementarias	20
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	21
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	22
9. Outros apartados	22

1. Introducción

Esta programación didáctica de Ciencias Sociais desenvolverase nun centro concertado de educación infantil e primaria, situado nunha zona urbana en pleno centro da cidade de Santiago de Compostela. A situación do centro permítenos aproveitar a infinidade de recursos que nos oferta a súa contorna (unha cidade histórica) Así mesmo o propio centro, centro sociocultural do barrio, asociación da veciñanza, comunidade educativa , o horto escolar e os espazos verdes da contorna son recursos que se utilizarán para desenvolver algúns dos obxectivos programados.

O alumnado para o cal se elaborou dita programación atópase no sexto curso da etapa, polo que conta con 11-12 anos de idade aproximadamente. Un grupo de 25 nenxs dos que hai que destacar:

-Funcionamento do grupo: é bo en canto a participación. A mosan unha boa actitude. Heteroxéneo tanto pola forma de aprender como a nivel curricular.

A atención en xeral é boa, non obstante a comprensión das instrucións é dispar. Interven para facer aclaracións e preguntas que as veces non teñen que ver co tema do que se está a falar.

É un grupo participativo aínda que lle costa manter a quenda de palabra.

- Fortalezas no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares.

Funciona coma un grupo traballador, participativo. A relación entre os membros do grupo é boa en xeral. Colaboran no desenvolvemento das actividades grupais e amosan actitudes de compañeirismo co alumnado que pode necesitar axuda.

- Necesidades.

Necesitan reforzar comprensión, en concreto de enunciados e instrucións. Maior concentración, tempos de silencio, intervencións para solventar dúbidas, actividades de razoamento, técnicas de estudo e traballo intelectual, mellorar a organización do traballo grupal.

Neste grupo estuda alumnado que necesitou reforzo educativo o curso pasado en aspectos coma comprensión e expresión.

Traballarase de forma intradisciplinar os catro bloques de contidos que forman a materia, o bloque 1, "Ciencia e tecnoloxía"; bloque 2, "O mundo e o desenvolvemento sustentable"; bloque 3, "Vivir en sociedade"; e bloque 4, "Leccións do pasado". Destacar que ao bloque 1 daráselle un tratamento transversal ao longo do curso xa que os contidos procedimentais do mesmo poderanse aplicar en diferentes situacións de aprendizaxe.

Ao longo do desenvolvemento das diferentes UD programadas pretendemos acadar en definitiva os obxectivos fundamental da área de Ciencias Sociais:

Conseguir que o alumnado acade un coñecemento e respecto pola súa contorna, cultura e historia; tanto a próxima como a máis afastada

Que acade os coñecementos, destrezas e actitudes relacionadas co uso seguro e fiable das fontes de información.

Fomentar o emprendemento con solucións creativas e innovadoras aos problemas da sociedade.

Por outra banda o desenvolver unha cultura científica baseada na indagación para fomentar no alumnado o espírito crítico.

Por último destacar que as aprendizaxes nesta área serán ferramentas que desenvolvan a educación para o desenvolvemento sustentable e a cidadanía global. Isto supón traballar para a consecución dos Obxectivos de Desenvolvemento sustentable da Axenda 2030, o respecto pola diversidade etnocultural e afectivo-sexual, a defensa da igualdade entre mulleres e homes, o emprendemento e actitude activa social e ambiental, a valoración e conservación do patrimonio natural, cultural e histórico.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Utilizar dispositivos e recursos dixitais de forma segura, responsable e eficiente, para buscar información, comunicarse e traballar de maneira individual, en equipo e en rede.	3	2	4	1-2-3-4-5				4
OBX2 - Expor e dar resposta a cuestións científicas sinxelas, utilizando diferentes técnicas, instrumentos e modelos propios do pensamento científico, para interpretar e explicar feitos e fenómenos que ocorren no medio natural, social e cultural.	1-2-3		2-4	1-2		4		
OBX3 - Identificar as características dos diferentes elementos ou sistemas do medio natural, social e cultural, analizando a súa organización e propiedades e establecendo relacións entre estes, para recoñecer o valor do patrimonio cultural, conservalo, melloralo e emprender accións para o seu uso responsable.			1-2-4-5	1		4	1	1
OBX4 - Identificar as causas e consecuencias da intervención humana na contorna, desde os puntos de vista social, económico, cultural, tecnolóxico e ambiental, para mellorar a capacidade de afrontar problemas, buscar solucións e actuar de maneira individual e cooperativa na súa resolución, e para poñer en práctica estilos de vida sustentables e consecuentes co respecto, o coidado e a protección das persoas e do planeta.	5		2-5		4	1-3-4	1	
OBX5 - Observar, comprender e interpretar continuidades e cambios do medio natural, social e cultural, analizando relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión, para explicar e valorar as relacións entre diferentes elementos e acontecementos.	3		4		4	1-3	2	1
OBX6 - Recoñecer e valorar a diversidade e a igualdade de xénero, mostrando empatía e respecto por outras culturas e reflexionando sobre cuestións éticas, para contribuír ao benestar individual e colectivo dunha sociedade en continua transformación e ao logro dos valores de integración europea.		3			3	1-2-3		1

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX7 - Participar na contorna e na vida social de forma eficaz e construtiva desde o respecto aos valores democráticos, os dereitos humanos e da infancia e os principios e valores da Constitución española e a Unión Europea, valorando a función do Estado e as súas institucións no mantemento da paz e seguridade integral cidadá, para xerar interaccións respectuosas e equitativas e promover a resolución pacífica e dialogada dos conflitos.	5				1	1-2-3		1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Ao ritmo do universo.	O noso planeta dentro do Universo. Coñecemento dos fenómenos físicos do planeta. A exploración espacial e futuro do Universo. Cambios e ciclos da natureza. Contaminación lumínica	13	10	X		
2	Relevo e diversidade de paisaxes	Estudo da contorna. A paisaxe: elementos que o forman. Diversidade xeográfica das paisaxes de España e Europa. Representación visual, gráfica e cartográfica do terreo.	18	10	X		
3	Diferentes climas, diferentes ecosistemas	Análise da dinámica da atmosfera. Grandes áreas climáticas do mundo. Ecosistemas e paisaxes. Cambio climático.	18	14	X	X	
4	Responsabilidade ecosocial e desenvolvemento sustentable. Economía para un mundo mellor	Axenda urbana. Economía verde. Axentes económicos e dereitos laborais. valor social dos impostos e empresas. Publicidade e consumo responsable.	18	10		X	
5	A vida social e política. Participamos en España e Europa	A diversidade cultural e lingüística en España. Principios e valores: dereitos e deberes. Constitución. Transición, democracia e cultura de Paz. Cidadanía activa. Educación vial. España e Unión Europea: Institucións. Organización política.	15	10		X	
6	Sociedade contemporánea. Cultura e arte	Estudo dos feitos, personaxes e fontes históricas da Idade Contemporánea. Estudo dos movementos culturais e artísticos	18	16			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Ao ritmo do universo.	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Identificar certas características e elementos do medio natural, social e cultural. Ritmos biolóxicos	PE	25
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto. Elaborar un tutorial.	TI	75
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo. Influencia da lúa.		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa. Analizar a contaminación luminosa do seu municipio		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Investigar o mapa estelar		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - O futuro da Terra e do universo. Os fenómenos físicos relacionados coa Terra e o universo e a súa repercusión na vida diaria e na contorna. A exploración espacial e a observación do ceo; a contaminación lumínica; a concienciación polo coidado do medio.

UD	Título da UD	Duración
2	Relevo e diversidade de paisaxes	10

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Identificar certas características e elementos do medio natural, social e cultural. Analizamos paisaxes	PE	40
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Relacionar, de xeito básico, diferentes elementos do medio natural, social e cultural. Acción humana sobre a paisaxe.		
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto.	TI	60
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo. Observación de mapas		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa. Unha viaxe por Europa		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Participar en experimentos guiados e no rexistro dos datos correspondentes. Lectura de mapas topográficos.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - A contorna que nos rodea. A diversidade xeográfica de España e de Europa. Representación gráfica, visual e cartográfica a través de medios e recursos analóxicos e dixitais usando as tecnoloxías da información xeográfica

Contidos
- (TIX).

UD	Título da UD	Duración
3	Diferentes climas, diferentes ecosistemas	14

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.1 - Identificar e analizar as características, a organización e as propiedades dos elementos do medio natural, social e cultural a través da indagación utilizando as ferramentas e procesos adecuados.	Identificar certas características e elementos do medio natural, social e cultural.	PE	45
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Relacionar, de xeito básico, os diferentes elementos do medio natural, social e cultural.Ecosistemas		
CA2.3 - Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	Coñecer diferentes problemáticas ecosociais e participar na conservación e mellora da contorna favorecendo o desenvolvemento sustentable.		
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto. Mapas meteorolóxicos.	TI	55
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	Amosar curiosidade polo medio natural, social e cultural máis próximo.O clima da nosa localidade		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa.Biomas do Planeta		
CA1.4 - Realizar experimentos guiados, utilizando diferentes técnicas de indagación e modelos, empregando de forma segura os instrumentos e dispositivos apropiados, realizando observacións e medicións precisas e rexistrándoas correctamente.	Participar en actividades de rexistro de Tª, Pmm e presión atmosférica. Climogramas		
CA2.4 - Participar con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.	Reflexionar sobre o cambio climático. Posibles solucións		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - O clima e o planeta. Introducción á dinámica atmosférica e ás grandes áreas climáticas do mundo. Os principais ecosistemas e as súas paisaxes. - O cambio climático. Responsabilidade ecosocial. Ecodependencia, interdependencia e interrelación entre persoas, sociedades e medio natural.

UD	Título da UD	Duración
4	Responsabilidade ecosocial e desenvolvemento sustentable. Economía para un mundo mellor	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Establecer conexións sinxelas entre diferentes elementos do medio natural, social e cultural, mostrando comprensión das relacións que se establecen.	Relaciona, de xeito básico, os diferentes elementos do medio natural, social e cultural. Análise da relacións entre materia prima, bens e servizos. Prezo final	PE	35
CA2.3 - Promover estilos de vida sustentable e consecuentes co respecto, os coidados, a corresponsabilidade e a protección das persoas e do planeta, a partir da análise crítica da intervención humana na contorna.	Coñecer diferentes problemáticas ecosociais e participar na conservación e mellora da contorna favorecendo o desenvolvemento sustentable. Economías vulnerables		
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto. Publicidade	TI	65
CA1.2 - Formular preguntas e realizar predicións razoadas sobre o medio natural, social ou cultural, mostrando e mantendo a curiosidade.	Analizar factores da economía. Aforro. Diñeiro. Orzamentos		
CA1.3 - Buscar, seleccionar e contrastar información, de diferentes fontes seguras e fiables, usando os criterios de fiabilidade de fontes, adquirindo léxico científico básico, utilizándoa en investigacións relacionadas co medio natural, social e cultural.	Realizar actividades no contexto da comunidade escolar de forma cooperativa. Campaña de consumo responsable. O traballo das mulleres		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.4 - Participar con actitude emprendedora na procura, contraste e avaliación de propostas para afrontar problemas ecosociais, buscar solucións e actuar para a súa resolución, a partir da análise crítica das causas e consecuencias da intervención humana na contorna.	Participar na resolución dos problemas ecosociais propoñendo respostas axeitadas. Mercado de segunda man		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fases da investigación científica (observación, formulación de preguntas e predicións, planificación e realización de experimentos, recollida e análises de información e datos, comunicación de resultados...). Iniciativa emprendedora. - Técnicas para unha adecuada exposición oral dos resultados dunha investigación, con claridade e orde. Presentación de resultados en formatos diversos. - Vocabulario científico básico relacionado coas diferentes investigacións. Realización dun glosario. - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - Axenda Urbana. O desenvolvemento urbano sustentable. A cidade como espazo de convivencia. - Economía verde. A influencia dos mercados (de bens, financeiro e laboral) na vida da cidadanía. Os axentes económicos e os dereitos laborais desde unha perspectiva de xénero. O valor social dos impostos. Responsabilidade social e ambiental das empresas. P - Estilos de vida sustentable: a pegada ecolóxica.

UD	Título da UD	Duración
5	A vida social e política. Participamos en España e Europa	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Analizar os procesos xeográficos, históricos e culturais que conformaron a sociedade actual, valorando a diversidade etnocultural ou afectivo-sexual e a cohesión social, e mostrando empatía e respecto por outras culturas e a igualdade de xénero.	Coñecer as características básicas da sociedade na actualidade, aceptando a diversidade cultural.	PE	45
CA3.4 - Explicar o funcionamento xeral dos órganos de goberno do concello, das comunidades autónomas, do Estado español e da Unión Europea, valorando as súas funcións e a xestión dos servizos públicos para a cidadanía.	Expoñer as principais funcións das diversas institucións existentes.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto.	TI	55
CA3.2 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as condutas non sexistas.		
CA3.3 - Resolver de forma pacífica e dialogada os conflitos, promovendo unha interacción respectuosa e equitativa a partir da linguaxe inclusiva e non violenta e explicando e exercitando as principais normas, dereitos, deberes e liberdades que forman parte da Constitución española e da de Unión Europea, e coñecendo a función que o Estado e as súas institucións desempeñan no mantemento da paz, a seguridade integral cidadá e o recoñecemento das vítimas da violencia.	Coñecer as funcións das institucións e levar a cabo unha resolución pacífica dos conflitos. Asamblea		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Historia e cultura das minorías étnicas presentes no noso país, particularmente as propias do pobo xitano. Recoñecemento da diversidade cultural e lingüística de España. - Os principios e valores dos dereitos humanos e da infancia, o Estatuto de Autonomía de Galicia e a Constitución española, dereitos e deberes da cidadanía. A contribución do Estado e as súas institucións á paz, a seguridade integral e a cooperación interna - A organización política. Principais entidades políticas e administrativas da contorna local, autonómica e nacional en España. Sistemas de representación e de participación política. - España e a Unión Europea. Formas de goberno. Fórmulas para a participación da cidadanía na vida pública. - España e Europa. As principais institucións de España e da Unión Europea, dos seus valores e das súas funcións. Os ámbitos de acción das institucións europeas e a súa repercusión na contorna. - Cidadanía activa. Fundamentos e principios para a organización política e xestión do territorio en España. Participación social e cidadá. - Igualdade de xénero e condutas non sexistas. Crítica dos estereotipos e roles nos distintos ámbitos: académico, profesional, social e cultural. Accións para a igualdade efectiva entre mulleres e homes: a discriminación positiva. - Seguridade viaria. Normas básicas de circulación, sinais de tráfico e marcas viarios. Condutas e hábitos viarios correctos. Causas e grupos de risco nos accidentes de tráfico.

UD	Título da UD	Duración
6	Sociedade contemporánea. Cultura e arte	16

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Analizar relacións de causalidade, simultaneidade e sucesión entre diferentes elementos do medio social e cultural desde a Idade Media ata a actualidade, situando cronoloxicamente os feitos.	Identificar feitos da contorna social e cultural no período da Idade Contemporánea.	PE	45
CA4.3 - Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades desde a Idade Media ata a actualidade, incorporando a perspectiva de xénero, situándoas cronoloxicamente e identificando trazos significativos sociais en distintas épocas da historia.	Coñecer persoas, grupos sociais relevantes e formas de vida das sociedades da Idade Contemporánea, incorporando a identidade de xénero.		
CA1.1 - Utilizar recursos dixitais de acordo coas necesidades do contexto educativo de forma segura e eficiente, buscando información, comunicándose e traballando de forma individual, en equipo e en rede.	Utilizar determinados dispositivos e recursos dixitais de acordo co contexto.	TI	55
CA4.1 - Valorar, protexer e mostrar actitudes de conservación e mellora do patrimonio natural e cultural a través de propostas e accións que reflectan compromisos e condutas en favor da sustentabilidade.	Protexer e respectar o patrimonio natural e cultural e valoralo como un ben común.		
CA4.4 - Promover actitudes de igualdade de xénero e condutas non sexistas, analizando e contrastando diferentes modelos na nosa sociedade.	Valorar positivamente as accións que fomentan a igualdade de xénero e as conductas non sexistas.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Fomento da curiosidade, a iniciativa, a constancia e o sentido da responsabilidade na realización das diferentes investigacións. - A relación entre os avances en matemáticas, ciencia, enxeñería e tecnoloxía para comprender a evolución da sociedade no ámbito científico-tecnolóxico. - Estratexias de procura e selección de información en Internet seguras e eficientes (valoración, discriminación, selección, organización e propiedade intelectual); recoñecemento de riscos asociados a un uso inadecuado e pautas de actuación. - Estratexias de recollida, almacenamento e representación de datos para facilitar a súa comprensión e análise, individual e cooperativamente, facilitando o diálogo e a resolución de conflitos. - As fontes históricas: clasificación e utilización das distintas fontes (orais, escritas, patrimoniais). As pegadas da historia na contorna. - Temas de relevancia na historia: Idade Contemporánea, transformacións económicas, políticas, sociais e culturais, o papel representado polos suxeitos históricos (individuais e colectivos), acontecementos e procesos. - O papel da muller na historia e os principais movementos en defensa dos seus dereitos. Situación actual e retos de futuro na igualdade de xénero. - As expresións artísticas e culturais medievais, modernas e contemporáneas en España e a súa contextualización histórica desde unha perspectiva de xénero. A función da arte e a cultura no mundo actual. - O patrimonio natural e cultural como ben e recurso; o seu uso, coidado e conservación.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A área traballarase de xeito competencial co fin de que o alumnado acade un maior grao de protagonismo e que o coñecemento se transforme en acción aplicándoo a proxectos reais próximos .

A realización de diversas tarefas, actividades ou proxectos de xeito autónomo e/ou guiado por parte do alumnado será unha condición primordial para acadar unha aprendizaxe significativa.

As propostas terán un enfoque globalizador, de carácter interdisciplinar, transversal e tratando de achegar o coñecemento científico ao alumnado.

Utilizarase a contorna coma espazo e recurso para a adquisición de novas aprendizaxes, comezando polas máis próximas á súa realidade (sinxelas) e ata chegar a outras máis complexas.

Do mesmo xeito a prensa será un recurso que permitirá abordar diferentes temáticas de interese para o alumnado e contribuir a unha aprendizaxe significativa.

Desenvolveranse propostas que tentan crear un clima afectivo no seo da familia e coidar o aspecto emocional.

Destacar nesta liña de traballo o interese por seguir potenciando a coordinación familia-escola a través dun contacto estreito entre ámbalas dúas partes.

O traballo individual, en pares ou en equipo (traballo colaborativo) serán as opcións máis empregadas para favorecer a participación total do alumnado.

Respecto a este último indicar que a clase estará organizada en pequenos grupos de traballo colaborativo co fin de potenciar a titoría entre iguais, as habilidades sociais, como medio para asimilar as regras que conforman unha boa convivencia e instrumento fundamental da educación en valores, aprender a ser.(chegar a acordos e tomar decisións) e reforzar aspectos de contido que axuden a consolidar aínda máis todo o traballado.

Potenciarase a creación dun clima de aula favorable ao diálogo, a participación e ao intercambio de ideas onde a afectividade ten un peso importante. Considerarase a organización dos coñecementos coa axuda do grupo tendo en conta as novas informacións.(Sesión de titoría e asemblea semanal)

Por outra banda desenvolveranse propostas de traballo colaborativo interniveis con proxectos de centro e tarefas programadas con este fin.

Seguirase fomentando o desenvolvemento de actividades orais de diálogo, debate, exposición de vivencias.

Indicar que a metodoloxía para a ensinanza aprendizaxe dos distintos contidos presentase a modo orientativo:

Segundo o tema variarase a secuenciación , presentación de contido.

1- Observación de ilustracións, pequenas presentacións (video) do contido sacando as súas conclusións e verbalizando ideas máis importantes.

2- Comprobación dos coñecementos previos (coloquio, que sabemos? propostas de tarefas de investigación sobre o que queremos coñecer) e introdución nos distintos contidos.

3- Vocabulario específico.(glosario de área)

4- Traballo a través de actividades ou tarefas simples de cada un dos contidos.

5- Realización de esquemas e mapas conceptuais. Interpretación e exposición.

6- Presentación de actividades de ampliación(retos, investigación)

7- Realización de tarefas integradas e pequenos proxectos que conleven: traballos de campo e posterior realización de gráficos, sinxelos estudos estadísticos, análise de obras artísticas, elaboración de informes...

Aparte de aquelas actividades ou pequenas tarefas que poidan xurdir de propostas da contorna, asociacións, conmemoracións...ou tarefas relacionadas co PDI do curso (INTERCULTURALIDADE)

En cada trimestre, realizaremos unha actividade ou proxecto relacionado coas unidades didácticas traballadas:

1º Trimestre: Proxecto de viaxe. " Unha viaxe por Europa"

Ao longo do mes de decembro e con motivo da celebración da Constitución afondaremos na análise de artigos que fan referencia á Lingua, nacionalidade. Por outra banda a celebración do Día Universal da Infancia, así coma o Día da Declaración de Dereitos Humanos serán datas nas que se desenvolverá actividade de debate e reflexión sobre o dereito a igualdade, inclusión na primeira (Asemblea de Centro) e actividade de coloquio con familias migrantes na segunda conmemoración(PDI)

2º Trimestre: proxecto "Creamos unha empresa" / Bancos de tempo

3º Trimestre: proxecto: Historia viva. Lembranzas do pasado / Aniversario de Picasso (Exposición)

A metodoloxía será activa, participativa, comunicativa e intentará incluír novas experiencias que fomenten a innovación educativa na medida que seña posible, coa finalidade de incentivar e motivar ao alumnado cara a novas aprendizaxes.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de texto Editorial SM. Tamén outros materiais e recursos doutras editoriais. Impreso e dixital
Ordenador de aula e PDI
Material funxible (cartolinas, folios, pinturas, témperas...)
Computadores (Sala informática) portátiles e tabletas
Programa Scratch
Globo Terráqueo
Mapas, planisferios e maquetas
Caderno e ficheiro
Kahoot
Genially
Writer // Word
Impress // Powerpoint//Canva
Casa e familia
Google Earth
Educaplay
Prensa impresa e dixital
A contorna. Cidade
Biblioteca de aula e centro.
Plataformas dixitais
Diferentes espazos da escola
Cine, teatro e radio

Empregaremos unha variedade significativa de recursos didácticos para ofertarlle ao noso alumnado un amplo abano de posibilidades para as súas aprendizaxes. Intentaremos motivar e implicar ao alumnado no proceso de ensino-aprendizaxe, xa que procuraremos que os recursos empregados posibiliten unha aprendizaxe activa.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao longo do mes de setembro realizarase a Avaliación Inicial co obxectivo de comprobar os coñecementos, habilidades, destrezas e actitudes que posúe o noso alumnado sobre a área de Ciencias Sociais.

Esta avaliación centrarase na valoración da adquisición de aprendizaxes básicas do curso anterior para observar o grao de desenvolvemento das distintas capacidades e como punto de partida do desenvolvemento de novas aprendizaxes. Para iso realizaranse actividades baseadas nos contidos procedimentais: orientación e lateralidade, capacidade de abstracción, tratamento de información, uso de TICs, lectura de mapas, interpretación de gráficos, lectura comprensiva de textos ...) repaso de vocabulario específico de área e aqueles conceptos básicos necesarios para a comprensión doutros máis amplos.

Informarase sobre as normas de comportamento e actitudes, e elaboraranse as normas de aula.

Así mesmo observarase o grao de motivación da materia e recolleranse suxerencias sobre o desenvolvemento da área.

Polo xeral farase unha presentación dos obxectivos e aspectos a traballar partindo do que coñecen. Isto permitirá ao alumnado ser coñecedor/a do que pretendemos aprender e proporcionarlle autonomía para organizar o seu traballo.

Así mesmo utilizaranse os seguintes instrumentos:

- Diálogo sobre tema(participación, razoamento, argumentación)

- Obsevación directa en aula (participación, realización das tarefas, iniciativa na resolución de traballos, plantexamento de dúbidas, colaboración nas tarefas conxuntas, axuda aos compañeiros/as, actitude..) aportará información do punto de partida.

- A observación durante a organización e desenvolvemento de tarefas relacionadas cos centros de interese aportarán información para esta avaliación inicial en canto a aspectos relacionados coa organización do traballo e autonomía persoal.

A partires da información recollida e da interpretación da mesma, poderemos adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe ás características do grupo-clase, poñendo especial énfase na detección de problemáticas e na posta en marcha das medidas de atención á diversidade necesarias.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	13	18	18	18	15	18	100
Proba escrita	25	40	45	35	45	45	40
Táboa de indicadores	75	60	55	65	55	55	60

Criterios de cualificación:

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes o grao de adquisición das competencias, o logro dos obxectivos da etapa e os criterios de avaliación. No caso de alumnado con adaptación

curricular, os referentes serán os incluídos na devandita adaptación.

No tocante á calificación dos trimestres, a nota extraeráse da media ponderada obtida entre as calificacións das Unidades didácticas que compoñen o trimestre. Para calificar os contidos de cada Unidade didáctica, utilizaremos diferentes táboas de indicadores e valorarase o proceso de adquisición das aprendizaxes relativas a ese centro de interese ou tema.

Para cubrilas, empregaremos instrumentos de avaliación como portfolios, traballos en grupo, individuais, realización de experimentos, de proxectos... Tamén, empregaremos as diferentes probas escritas (test, preguntas abertas, resposta curta...) ao longo do desenvolvemento dae cada centro de interese.

A continuación indícanse os criterios de cualificación e as porcentaxes asignadas a cada instrumento de avaliación:

- Probas de avaliación: orais, escritas, traballos e portfolio pautado: 35%
- Traballo diario individual e cooperativo: tarefas da casa, caderno, fichas e exercicios: 35%
- Actitude: respecto polas normas, esforzo, interese, participación: 30%

No caso de obter un número decimal aplicaremos a seguinte equivalencia coas décimas:

* 1,2,3,4 décimas: o número enteiro quedaría como está (por exemplo: 6,3=6).

* 5,6,7,8,9 décimas: ao número enteiro se lle engade 1 unidade (por exemplo: 6,6=7)

A nota final, ao tratarse dunha avaliación continua, será a obtida no terceiro trimestre.

A avaliación da aprendizaxe do alumnado levarase a cabo tomando como referentes o grao de adquisición das competencias, o logro dos obxectivos da etapa e os criterios de avaliación. No caso de alumnado con adaptación curricular, os referentes serán os incluídos na devandita adaptación.

No tocante á calificación dos trimestres, a nota extraeráse da media ponderada obtida entre as calificacións das Unidades didácticas que compoñen o trimestre. Para calificar cada Unidade didáctica, utilizaremos diferentes táboas de indicadores. Para cubrilas, empregaremos instrumentos de avaliación como portfolios, traballos en grupo, individuais, realización de experimentos, de proxectos... Tamén, empregaremos as diferentes probas escritas (test, preguntas abertas, resposta curta...) ao remate de cada UD.

Criterios de recuperación:

De acordo co artigo 20 da Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, así como a orde de 25 de xaneiro de 2022, a avaliación durante a etapa de Educación Primaria será continua e global, tendo en conta o proceso de aprendizaxe. Feito polo cal, aprobando avaliacións posteriores recupéranse avaliacións anteriores, de ser o caso.

Por outra banda, se nalgún momento se obtén unha calificación negativa, poñeráse en marcha un programa de reforzo individualizado para ese alumno en cuestión, como medida ordinaria de atención á diversidade.

6. Medidas de atención á diversidade

Na etapa da Educación Primaria poñeráse especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na detección precoz das súas necesidades específicas e no establecemento de mecanismos de apoio e reforzo tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe co obxecto de reforzar a inclusión e asegurar o dereito a unha educación de calidade.

Para levar a cabo a atención ao alumnado personalizada e respectuosa cos diferentes ritmos na avaliación inicial do grupo teremos en conta os seguintes aspectos:

Descrición do grupo despois da avaliación inicial

Segundo a información do curso anterior e logo da avaliación inicial durante este mes de setembro este grupo presenta as seguintes características:

Descrición do grupo despois da avaliación inicial

-Nº de alumnos/as: 25

-Funcionamento do grupo: é un grupo que tarda demasiado tempo no cambio de actividade, distráese con facilidade e fala moito.

A atención en momentos puntuais é boa aínda que demasiado breve. Interveñen para facer aclaracións e preguntas que as veces non teñen que ver co tema do que se está a falar.

É un grupo moi participativo aínda que lle costa manter a quenda de palabra.

- Fortalezas no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares.

Funciona como un grupo moi curioso, traballador e participativo. O nivel de lectura comprensiva é bo. A relación entre os membros do grupo é boa en xeral. Colaboran no desenvolvemento das actividades.

- Necesidades.

Necesitan unha maior concentración, tempos de silencio, intervencións para solventar dúbidas, actividades de razoamento, técnicas de estudo e traballo intelectual, mellorar a organización do traballo individual e grupal.

Medidas para solventalas:

A proposta de actividade farase tentando que verbalicen cal é a intención da proposta de traballo, pautas de execución? Tentaremos que participen en orden o maior número de alumnxs gardando quenda de intervención e escoitando de maneira activa aos compañeirxs. Propoñeránselle actividades onde deban razoar, inferir e argumentar a súa elección ou opinión.

A aula está distribuída en pequenos grupos de traballo que pretenden fomentar o traballo colaborativo e a titoría entre iguais.

A observación (registro de incidencias), actividades de posta en común de como se desenvolveu a actividade, servirán para avaliar a eficacia das medidas tomadas.

- Fortalezas no grupo en canto a aspectos competenciais.

Preséntase como un grupo activo e participativo. Cun nivel de autonomía aceptable no desenvolvemento das tarefas.

A súa actitude e interese por aprender é boa. Motívase con facilidade.

- Necesidades. Medidas para mellorar as competencias.

Traballaranse todo tipo de textos co fin de mellorar a competencia lectora.

Reforzaranse a comprensión de textos e a ampliación de vocabulario de área.

Realizaranse actividades orais que lles obriguen a utilizar conectores e expresarse co vocabulario propio de área, intervir con respecto, escoitar atentamente outras aportacións.

Desenvolvemento de técnicas de traballo e estudo. Flexibilización horaria para aqueles alumnos/as que o necesiten.

Seguiremos traballando a organización grupal en aula onde cada quen ten un papel necesario e importante., proposta de actividades en grupo, autoavaliación do traballo, coloquio en asemblea semanal.(estratexias metodolóxicas, xestión de aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas...).

Ao longo do mes de setembro seguiremos reforzando o uso das plataformas dixitais, enlaces e recursos audiovisuais cos que se traballará ao longo do curso. Pretendemos que vaian gañando autonomía na utilización deste recurso e acaden obxectivos relacionados coa competencia dixital.

Necesidades individuais

Partindo da información aportada polo titor de 5º, ao longo do mes de setembro e primeira metade de outubro, realizarase un seguimento individualizado de aquel alumnado con necesidade de apoio educativo para establecer pautas de reforzo e atención por parte da mestra de AL, de ser o caso, ou do profesorado que desenvolverá esta tarefa.

Centraremos a atención nos aspectos seguintes:

- Alumnado que necesita un maior seguimento ou personalización das estratexias na súa aprendizaxe. Alumnado con dificultades de atención, comprensión e razoamento e alumna de altas capacidades.

- Medidas organizativas a adoptar en canto a:

. planificación de reforzos (horarios)

. distribución de espazos para traballo máis personalizado

. xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual.

Os reforzos realizaranse en aula agás momentos puntuais nos que a tarefa do grupo poida impedir o seu desenvolvemento. Utilizaremos a Biblioteca de centro para tal fin (traballo individualizado con aqueles/as alumnxs que o necesitan.) A intervención individual farase en aqueles tempos no que o grupo poida traballar de maneira autónoma.

A atención será realizada pola titora, profesora de AL e profesorado de apoio. Para seguimento da intervención diseñaese un calendario de reunións entre titora e AL (coordinadora) co fin programar, adoptar medidas, coordinar e informar da evolución do alumnado.

Destacar que a intervención será revisable mensualmente.

- Medidas curriculares. Recursos a empregar. Utilizarase a flexibilización do currículo para aqueles casos que o

requiran.

Destacar que, segundo o seu grado de dificultade, a intervención farase no Centro (AL e profesorado asinado para tal fin) ou fóra do mesmo (gabinetes psicopedagóxicos, logopedas)

Informar que, ao non existir departamento de Orientación no Centro, a avaliación psicopedagóxica e probas pertinentes serán solicitadas ao E. de Orientación do instituto ao que está adscrito o centro (IES Antón Fraguas) seguindo o protocolo establecido para este fin e, de ser o caso ao EOE de Coruña.

A información recollida nesta avaliación inicial utilizarase como base para deseñar actividades de reforzo e ampliación segundo os casos.

Algún dos recursos a utilizar para tal fin serán:

- Actividades individuais de repaso, reforzo (lectura comprensiva de textos en diferentes formatos relacionados coas ciencias sociais, vocabulario específico de área, lectura de ilustracións, análise sinxelos de procesos e posterior conclusión, uso das TIC)
- Fichas individuais de repaso, reforzo dos contidos conceptuais e instrumentais básicos.
- Programa de Técnicas de traballo e Estudo.(reforzando aqueles aspectos nos que presenta dificultade: esquemas, resumo de ideas principais, palabras clave, vocabulario específico...)
- Propostas de retos.¿LIST@S COMA ALLOS¿ (recurcho de diversificación)ou actividades d investigación daqueles temas que suscitaron interese.
- Tarefas de ampliación daqueles contidos traballados (Uso da rede, retos, gamificación, profundización en algún aspecto de interese para o alumnado)
- Utilización de material interactivo (xogos educativos na rede)
- Deseño de proxectos e tarefas que pretenden contextualizar a aprendizaxe,potenciar o traballo colaborativo, motivar e fomentar a titoría entre iguais: horto escolar, hábitos de vida saudable, elaboración de menús equilibrados, campañas de medio ambiente,consumo responsable¿
- Elaboración de diarios de traballo do grupo.
- Análise de publicidade e realización de carteis publicitarios.
- Utilización de material interactivo (apps e enlaces a páxinas web)
- Recollida de observacións da contorna e posterior análise e valoración.
- Traballos plásticos sobre temas que suscitaron interese
- Realización de dramatizacións e pequenas obras de teatro e títeres.
- Visionado de películas e documentais con posterior coloquio, reflexión.

Medidas ordinarias. Actividades de reforzo, recuperación e ampliación.

Algunhas das propostas xiran arredor da:

- Realización de esquemas, mapas conceptuais e cadros resumo para facilitar a aprendizaxe.
 - Realización de fichas de reforzo e avaliación baseadas nos conceptos procedimentais, vocabulario específico , definición de conceptos)
 - Realización de gráficos e maquetas.
 - Realización de traballos con guión de búsqueda de información na rede.
 - Realización mapas conceptuais. Glosario de área
 - Realización de actividades plásticas que recollan contidos traballados.
- Así mesmo elaborase material específico como: fichas con vocabulario para elaborar mapas conceptuais, selección de textos de diferentes formatos e temas relacionadas cos contidos tratados para a súa lectura e análise, actividades de recollida de datos, actividades de observación con elaboración de sinxelas conclusións,visionado de películas e documentais con posterior reflexión...

O plantexamento destas actividades de reforzo, ten como fin acadar o grao mínimo de consecución dos estándares de aprendizaxes plantexados para o curso .Serán desenvolvidas na propia aula de forma individual polo alumnado ou como tarefa de traballo e estudo da casa e supervisados pola mestra. Para o alumnado con dificultades de conectividade utilizarase a sesión de biblioteca (fóra de horario lectivo).

Para aqueles alumno/as coa materia suspensa do curso anterior e/ou nalgún trimestre do actual levarase a cabo reforzo individualizado onde se lle adaptarán as actividades, metodoloxía e /ou recursos para facilitar o seu proceso de ensino-aprendizaxe. Desenvolveranse actividades específicas que teñen como fin solventar aquelas lagoas e dificultades que provocaron esa situación. (Actividades baseadas fundamentalmente no repaso dos conceptos procedimentais , lectura comprensiva de textos relacionados co contido traballado, vocabulario ,variacións na metodoloxía, novos recursos) Será desenvolvido polo propio alumnado baixo supervisión da titora,ou por outro profesorado en horario de apoio.

Destacar que terá un peso importante a implicación dos alumnos e alumnas no proceso de aprendizaxe (aspecto actitudinal).

A través da avaliación das actividades antes mencionadas irase comprobando o grao de consecución de obxectivos do curso anterior.

Ao remate de curso cubrirase polo profesorado que levou a cabo ese reforzo o Anexo I da Orde do 8 de setembro de 2021: Informe individual final de curso sobre as medidas de reforzo educativo.

Adaptacións Curriculares

Seguindo o disposto na orde do 6 de outubro de 1995, pola que se regulan as adaptacións do currículo nas ensinanzas de réxime xeral, no caso de detectar que algún alumno/a non pode seguir o proceso ordinario de ensino-aprendizaxe, e despois de esgotar outras medidas ordinarias de intervención educativa, informaría do caso ao departamento de orientación ou equipo psicopedagóxico ao que está adscrito o centro, que serían os encargados de realizar unha avaliación diagnóstica e a partir dos resultados da mesma e coa autorización da Inspección Educativa, establecer a conveniencia de dita adaptación así coma que elementos do currículo van ser modificados.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Creatividade	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Emprendemento		X		X		
ET.7 - Igualdade entre homes e mulleres	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Educación para a paz e resolución pacífica de conflitos			X	X	X	X
ET.9 - Educación para o consumo responsable			X	X		
ET.10 - Desenvolvemento sustentable			X	X	X	
ET.11 - Educación para a saúde, incluída a afectivo-sexual	X	X	X	X	X	X
ET.12 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6
ET.13 - Pluralidade e respecto polo estado de dereito					X	
ET.14 - Respetto pola diversidade afectivo-sexual	X	X	X	X	X	X
ET.15 - Valoración da diversidade etnocultural como enriquecedora da sociedade. Necesidade de fomentar a empatía e unha actitude inclusiva.	X	X	X	X	X	X

Observacións:

O traballo dos elementos transversais está implícito na labor docente, xa que debemos transmitir unha serie de valores e actitudes ao noso alumnado, tal como reflicte a lexislación vixente.

Os elementos transversais non pertencen exclusivamente a unha área en concreto, senón que deben ser abordados ao longo de todas elas.

As CCSS serán un espazo ideal para que de xeito globalizado se traballen todos estes contidos mesturados cos propios da área.

Certos elementos transversais, como a expresión oral e escrita ou a resolución pacífica de conflitos a valoración da diversidade cultural e inclusión. respecto pola diversidade afectivo-sexual estarán presentes ao longo de todas as unidades didácticas. Por outra banda, contidos como o desenvolvemento sustentable, emprendemento serán abordados en unidades didácticas en concreto.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita ao MUNCYP (A Coruña)	Coñecer o desenvolvemento tecnolóxico na Idade Contemporánea e así afianzar os contidos do 3º trimestre.			X
Viaxe de fin de curso	Actividade final dun proxecto no que se desenvolveron actividades relacionadas cos diferentes contidos: economía, cultura, historia, xeografía			X
Visita a un Pazo	Coñecer aspectos da vida e costumes da época.			X
Percorrido polo espazo verde da cidade. Roteiro do río Sar	Descubrir o patrimonio natural. Paisaxe . Coñecemento e conservación do ecosistema. ción do ecos		X	
Obradoiro- charla . Meteogalicia	Observación e coñecemento dos aparatos d erecollida d edatos meteorolóxicos. Coñecemento das características medioambientais da cidade.	X		
Participación no proxecto do horto escolar	Concienciación de utilización responsable de recursos. Consumo de bens.	X	X	X
Actividades de cine, teatro, música. Visita a exposicións	Coñecemento e disfrute de aspectos da cultura	X	X	X
Visita a un xornal. Participación programa Prensa-Escola	Coñecer in situ onde se elaboran as novas. Utilizar o xornal coma recurso par ao desenvolvemento de actividades da área.	X	X	X

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Programa escolas sen racismo. Acpp.	Promover unha cultura de Paz e respecto pola diferenza	X	X	
Participación en actividades do Centro Sociocultural	Fomentar o respecto e enriquecemento na relacións interxeneracionais		X	

Observacións:

As actividades complementarias plantexadas buscan proporcionar ao alumnado unhas aprendizaxes vivenciadas.

Resulta fundamental a planificación deste tipo de actividades para consolidar os contidos traballados ao longo do curso.

O feito de realizar actividades fora do entorno habitual de aprendizaxe ou mesmo con outras persoas implicadas, resulta moi motivante para o alumnado e serve de catalizador para a consolidación destas aprendizaxes.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Préstase atención aos elementos transversais plantexados?
Infórmase ao alumnado dos obxectivos a acadar nas diferentes tarefas.
Utilizo ferramentas de avaliación variados que ademais de avaliar obxectivos e estándares avalíen actitudes, procesos
Metodoloxía empregada
Conseguíuse motivar ao alumnado.
O desenvolvemento da actividade favorece a autonomía do alumnado
Implico ao alumnado nas tarefas de aprendizaxe favorecendo a participación activa
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Aproveitáronse os recursos dos que dispón o centro
Medidas de atención á diversidade
Ofréceselle ao alumnado as explicacións individuais que precisa.
Elabóranse diferentes actividades segundo o nivel de desenvolvemento do alumnado
Adáptanse as probas aos diferentes estilos e ritmos de aprendizaxe?
Tomáronse medidas para atender aos ACNEAE
Uso de diferentes recursos e decisións organizativas no desenvolvemento das tarefas

Clima de traballo na aula
Creo un clima de aula que fomenta o diálogo, participación activa
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Deséñanse propostas conxuntas co resto do profesorado
Mantívose o contacto coas familias, implicándoas no proceso.

Descrición:

Cando falamos de avaliación, o primeiro que se nos ven á cabeza é a avaliación do alumnado, mais non adoitamos ter en consideración a propia práctica docente. O propio Decreto que establece o currículo, no seu artigo 21 de avaliación e promoción, e a orde de 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación, recollen a necesidade de establecer indicadores de logro para avaliar os procesos de ensino e a súa propia práctica docente nas programacións didácticas.

Distinguiremos dous momentos para levar a cabo dita avaliación: durante a UD e ao remate da mesma. Estes dous momentos, teñen a finalidade de obter a información precisa para mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Toda a programación está suxeita a ser revisada con continuidade có obxectivo de adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe aos diferentes ritmos, intereses e necesidades do alumnado.

Durante o desenvolvemento das diferentes Unidades Didácticas e ao remate das mesmas, levarase a cabo unha avaliación obxectiva coa finalidade de mellorar o proceso de ensino-aprendizaxe.

Ao remate de cada trimestre, valoraranse os resultados académicos obtidos polo alumnado, a información recollida a través dos indicadores de logro do epígrafe anterior e os datos aportados polo equipo de ciclo nas sesións de avaliación, có gallo de formular propostas de mellora en todos os aspectos da programación (proceso de aprendizaxe, proceso de ensino e a propia práctica docente).

Tamén, levaremos un seguimento do desenvolvemento da programación a través da aplicación Proens (modificación de número de sesións, modificación de UD...).

9. Outros apartados